

БАНКРОТСТВО НАЦІОНАЛІСТІВ.

(Кореспонденція з Едмонтоу.)

Українські націоналісти-патріоти банкрутують на цілій лінії. Націоналістичні бурси, елеватори, інститути, "націоналісти" (в Аалберті), голсеїани, церкви, "народні доми", кружки, брацтва падають як гіналі гришки з усихаючого дерева. Ходять чутки, що пресбітеріани взяли ся до "ратування" нашої ферлеїніцини, арсеніцицини, свистуніцини перебиранем бурс, інститутів, церков на свій кошт. Фінансові звіти цих "народних" інституцій відсилають ся до Торонто, головної пресбітеріанської квартири, а ріжні народні наші "прічери" переходять на пресбітеріанське удержане.

З економічної української твердині себто з альбертійської націоналістично-кооперативної лінії ся лише спомини та адвокатські "ферлядуки" — а колишня гордість "Укр. Голосу" та веревільських Зваричів перейшла в руки англійських кредиторів. Пішов з націоналікою і український банк, в яким пропало понад 80.000 дол. гроша легковинних фермерів. Кооперативна націоналістична з капіталом і майном яких 200.000 доларів перейшла в руки англійських кредиторів. Лишили ся лише живі "активні" в особи колишних менеджерів, які переписали все на свої жінки, чхают тепер на всіх і вся. Стівн альбертійських наших буржуїв, Рудик, удер десь до стейтів, до Чикаго, шукаючи нових жертв українського народного промислу. Шукають за ним тутешні патріоти, які позичили йому свої ошадности на високий процент — а тут ні грошей, ні процентів — ні Рудика нема. Може би "орган" українських кооператив — "Укр. Голос" поміг знайти інтересованим сего "героя"? Головний отаман Зварич не хоче всего платити, за всіх партнерів.

Факти цих видних банкрутств насувають ся нам не тому, що би ми лядували в їх упадку — противно — вони нам більше інтересні яко документи тої професії серед наших видніших націоналістів, які з патріотизму, національного почуття, з любови до свого рідного робили величезні приватні інтереси і збивали до своїх карманів десятки тисяч доларів титулом високих посад, директорства, президентури, менеджерства і т. д. а темний народ, головно фермерів, гіпнотизували Україною, Петлюрою, народною силою і показували тим подібних грошук на вербах.

Та народ добрий, він все забуде, особливо, коли йому

дасть ся щось нового, щось в роді "бондів свободи", бідних студентів, нещасних сиріт, — він знова заплаче і знова дасть.

І тому то, коли славейторський, бурсаційський, кооперативний, делегаційний бізнес вже надові народова треба до него йти з чимсь новим.

І тут, мабуть, наші католицькі націоналісти геть-геть перекитрили православний "Укр. Голос", бо висунули свою найтяжшу канону в особі польського графа (але українсько-го архієпископа) Шептицького — на канадійський ґрунт. Навіть нашого Ферлея ніколи, навіть в Гімлі, наші українські фермери не приймали з такою помпою, з таким гуком давньої, з таким чоботієм, як приймали графа Шептицького, Греко-католицької України в Едмонтоні витаючи з телячою радістюю 300 фунтового свого пастира, читали йому з привітної бумаги:

"Витай нам, ти великий мученику, за укр. народ, одинока наша зоре, наша ціла надіє!!!
"Український народ пережив багато терпів і мук, пролив багато крові, однак стратив все — лише Милосердний Бог був ласкав лишити нам Тебе, наш Пастирю!!!"

От як низько упали замочелічені наші темняки, подумав собі товстий граф, якого ціла душа більше польська ніж українська, більше римська чим народна.

Сам граф мав "казане" тої неділі в едмонтонській церкві і між иншим говорив:

"Найліпшою підпорою церкви є католицької се собі простий чоловік, який не грішить читанем вчених книжок та газет, але собі простенький, однак ширий для церкви і священника". — От чим інтересує сей аристократ "мученик" за укр. народ, який він воліє бачити простеньким, але вірним реверенді... і (розумієть ся граф не доказав) польському панови-шляхтичеві.

Чи-ж може инакше думати і говорити граф-митрополит, якого рідний брат є головним командантом польської армії, що огнем і мечем несла і нессе свою езуїтську "культуру" укр. народова?

Поява консервативного посла Мекі на прийомі митрополита і його політична промова, в якій він обіцяв темнякам незалежну Україну (серед о-плесків) коли лише віддадуть голоси на него, показує що тут йде якась дійсно хитра езуїтська закулісова політика. Та про се другим разом.

Пролетар.

ТОРГУЮТЬ!

Ще не висохло чорнило на редакторських пері укр. дрібно-буржуазних органів, як "Укр. Голос", "Укр. Вістник" і т. п., в яких вони роздираючи ризи над недолею укр. працюючих мас (в яку вони їх втягнули), святочно закликають ціле суспільство до боротьби з ворожими окупаціями — а вже вперто поширюють ся відомости про угоду з Поляками, угоду, яку то вони потайки провадять. Поляки сею угодою мали-б дати Галичині автономію, себто за видатішої і ліпшої становища у "Всходній Малопольське" укр. інтелігенції мала-б годити ся не лиш більше не представляти перед світом правдивих відносин в Галичині, але вона мусіла-б своїми органами переконувати укр. працюючі маси, що тут зараз для них творить ся рай.

До якої міри вістки про сам перебіг цих переговорів і особи, які мали-б ці переговори вести — правдиві, тяжко згадати, бо все те, як кожний злочин, закутане основою таємности.

В першій хвилині видаєть ся се немірним, та коли ближше приглянуть ся вчинкам, а не словам тих "патріотів", то мусимо дійти до переконаня, що се продовжене їх

давньої діяльности, що се їх консеквентний шлях: Що коли-б вони сего навіть ще тепер не робили, то в найближшій будуччій мусіли-б се зробити.

Бо як не може жити риба без води, раб без неволі, так наші національні діячі без льокайства. Зресли і виховались цісарськими льокаями, а коли розпалась Австрія, а з нею і цісар повалявся, треба було шукати другого... пана. А панами були "побідники", себто Англія і Франція.

Така своїми місіями і висланниками старають ся вмовити в західних капіталістів, що коли ті створять їм самостійну Галичину (читай дадуть повне право дерти з працюючих шкіру), то вони будуть охоронювати західних ненаситних експлуататорів перед неминучою війською загрозою, яку нессе їм побідний пролетаріят східної Європи. Вони святочно закликають ся, що тоді стануть найвірнішими гончими собаками антанті.

Але антанта знає ціну тих запевнень. Вона дуже розуміє що очі працюючих Східної Галичини звернені на Київ та Харків, що першим вчинком працюючих було-б прогнане від себе національних шарлатанів та перебране влади в свої

"ПОЛЬСЬКЕ ПИТАНС"

Карао Маркс много разів вказував на те, що спільний злочин, якого доконали спільно на Польщі Росія, Прусія, Австрія, збиває до купи ті три рабівничі держави. Польські неперозуміня, які виникали поміж ними, мусіли все бути залагоджені політиками в такий або инший спосіб, бо спільний інтерес в поневоленю польського народу був рішачим чинником. Польські ученики великого учителя також держали ся думки, що освободжене польського народу від чужого ярма може доконатись лиш революційною дорогою. Вислід світової війни potwierдив се в цілости. — Революційне пролетарське правительство в одній з найперших своїх заяв (в палодісті 1917 р.) признало право Полякам на національне самоозначенне без застереження. Однак в 1918 р. німецьке правительство з зарідниками соціалізму на чолі не відважило ся признати національних прав Полякам. Між тим в інтересі побідної Антанті було на звалищах Німеччини і Австрії збудувати польську державу. Однак вони не могли консеквентно виконати принципу національного самоозначення, так бомбастично проголошеного Вілсоном, але виконали його о стільки, о скільки се відповідало їхнім імперіялістичним інтересам.

Передовсім "питане Горішнього Шлеску" послужило тут до викликания нових спорів. Населене сеї області є по більшій часті польської народности. Однак вхплено ся того, що Шлеск вже в XIV. ст. був відірваний від польської держави і у Версалі поближники признали плесбичіст до Горішнього Шлеска. Тимчасом історичний аргумент був лиш заслоном.

До чого се все зводять ся, є слідующе: в індустріальній області Горішнього Шлеску найменше 80% робітників є Поляки (лише часті високо кваліфікованих робітників є Німці), але буржуазія є наскрізь німецька, і право власности тої буржуазії було святий для вождів, і тому принцип треба було відсунути взад. З другої сторони признане Полякам права будоваля національної держави злучено з услівем, що ся держава має бути рабівничою контрреволюцій: війна проти Росії, проти тої Росії, що перша признала національні права Полякам без жадних застережень — се було услівем Клеманса і Лойд Джорджа. Польська буржуазія згодила ся. Не лиш з ненависти до Росії, але ще й тому, що вона — сама шойно увільнена від чужого ярма — з своєї сторони хоче укрмити сеїан України і Білоруси. Тут річ маєт ся противно, як на Горішньому Шлеску: тут Поляки становлять значну меншість, однак вони є пануючою класою; польські ділячі сидять на спині польських селян.

В результаті повстало незвичайно погане положенне: нинішня капіталістична польська держава обнімає лиш часті польського народу, — бо друга часті знаходиться під пануванем капіталістичної Німеччини і Чехословаччини, підчас коли з другої сторони ся польська держава обнімає величезні простори, які не є польськими. Се-ж наруга принцип національного самоозначення, однак се відповідає інтересам капіталістів.

Така ситуація мусить спричинювати конфлікти без кінця. Противоріччя поміж Німеччиною і Польщею є не до поборення. Се розходить ся о "житє і смерть" для тих капіталістичних держав: капіталістична Німеччина не може існувати без індустріальної області Горішнього Шлеску; капіталістична Польща буде засуджена остати ся краєм чисто рільничим, коли вона не одержить Горішнього Шлеску. А на Сході українські і білоруські селяни ніколи не піддадуть ся добровільно польським ділячам, але все будуть стремити до злуки з сусідніми радянськими республіками, Україною і Білорусею; лиш за посередництвом жорстокого насильства може польська держава панувати над ти-

ми територіями. Таке положенне, що означає невидиме нещасте для польського народу, є якраз тим, що найкраще відповідає жажді наживи французьких, англійських і американських капіталістів. Бо польська держава, що приперта до валу мусить бути наскрізь мілітарною і архи-реакційною, є з самого початку банкрутом, не має економічної незалежности і тому остаєт ся забавкою для політики рабунку Франції і Англії і тереном безвидного вискування для англійських, французьких і американських капіталістів.

І тому нема жадного виходу. Лиш соціална революція в Європі, яка раз на все знищить пановане капіталу, зможе розв'язати "польське питане", бо вона при помочі форми радянської системи має змогу усунути все національне поневолене. Робітничі маси в Польщі чхують те істинично, що воно є однею причиною, що воно громалять ся довкола комуністичного прапора. Комуністична Партія Польщі гордиться тим, що вже її попередник соціал-демократія Польщі, неустанно пропагувала ідею, що лиш спільна боротьба польських робітників і їх братів, російських, німецьких і австрійських робітників, проти політичного і економічного поневолення означає ратуюнок. Тому в Польщі клич: "Пролетарі всіх країн, єдняйте ся!" має особливе, реальне значенне. Висока філя націоналізму при будові польської держави мала затемнити тимчасово сеї свідомість. Однак з елементарною силою проломлює собі комуністична ідея дорогу в Польщі; і вислідом того мусить бути революційна розв'язка "польського питання". П. Мархлевський.

Кожний день приносить нові страшні вісти чи то з таборів, де мучать ся ще останки колишньої армії і проклинають своїх отаманів, чи з центрів, де леві животють гуртки колишних урядовців і політиків, з усіх усюдів Польщі, куди тільки судьба загнала придіпринських збігців, кожда днина щось нового приносить. Корфу української "демократичної реакції" се раз страшніше, аніж колись було для сербської армії в часі світової війни. Бо там хоч були союзники, які не жадували бодай матеріальної піддержки, там було хочби придалене житє.

Ні сеї помочі не має, ні навіть такого житя не проявляє центр У. Н. Р. Живе він спомі-

ни територіями. Таке положенне, що означає невидиме нещасте для польського народу, є якраз тим, що найкраще відповідає жажді наживи французьких, англійських і американських капіталістів. Бо польська держава, що приперта до валу мусить бути наскрізь мілітарною і архи-реакційною, є з самого початку банкрутом, не має економічної незалежности і тому остаєт ся забавкою для політики рабунку Франції і Англії і тереном безвидного вискування для англійських, французьких і американських капіталістів.

І тому нема жадного виходу. Лиш соціална революція в Європі, яка раз на все знищить пановане капіталу, зможе розв'язати "польське питане", бо вона при помочі форми радянської системи має змогу усунути все національне поневолене. Робітничі маси в Польщі чхують те істинично, що воно є однею причиною, що воно громалять ся довкола комуністичного прапора. Комуністична Партія Польщі гордиться тим, що вже її попередник соціал-демократія Польщі, неустанно пропагувала ідею, що лиш спільна боротьба польських робітників і їх братів, російських, німецьких і австрійських робітників, проти політичного і економічного поневолення означає ратуюнок. Тому в Польщі клич: "Пролетарі всіх країн, єдняйте ся!" має особливе, реальне значенне. Висока філя націоналізму при будові польської держави мала затемнити тимчасово сеї свідомість. Однак з елементарною силою проломлює собі комуністична ідея дорогу в Польщі; і вислідом того мусить бути революційна розв'язка "польського питання". П. Мархлевський.

ОДНА КАЗКА.

В статі під таким наголовком львівський "Вперед" з 2. вересня пише:

За кордоном появило ся радянське радіо, начебто отаман Петлюра пішов на капітуляцію, визнав владу рад на Україні і його розпочати яксь таємні переговори з радянськими представниками.

До крайности обурило се офіційні єнервіські круги, появили ся спростованя, як за кордоном, так і в Польщі. Напівофіційне спростоване помістила і варшавська "Українська Трибуна" та назвала ці вісти тенденційними, провокаторськими сплетнями і казкою.

І сказала в дечім правду. Так, справді, се казка. Бо тільки казкою назвати можна те, що радянська влада захоче розпочати яксь переговори з урядом У. Н. Р. чи отаманом Петлюрою.

Щоби можна було розпочати яксь переговори, до сего потрібно, щоби і з одної і з другої сторони вступили хоч приблизно рівносильні контрагенти і щоби одна та друга сторона представляла якусь реальну силу.

Таку силу представляє зараз Радянська Україна. Вона має, що найважніше, територію, в її межах більша частина українських земель, з нею числять ся закордонні держави і входять в торгівні взаємини, словом, Радянська Україна є державний організм, хоч як він не до влодоби реакційним українським кругам та еміграції, головно в Польщі.

Чи-ж такою силою можна назвати уряд У. Н. Р.? Чи в такому положеню, в якому він зараз знаходиться, уявляє він з себе відповідний чинник, з яким сьогодні ще хтось чистулять ся і мав би намір виступати в яксь переговори?

В основі радянської політики лежить говорити з усіми своїми політичними противниками і як що вони дадуть згоду на радянський устрій і залишуть думку про контрреволюційні затії, даєт ся їм змогу спокійно працювати і вертати в межі краю.

немаї давного, покріплює себе літюзіми будучого, бавить ся в кабінеті, міністеріяльні криєні, друке проект конституції, пишоріє і скорочує штати, скликає маріонеткові парламенти, загалом робить з формального боку все, що потрібно до надбудови, але не до будови держави.

Ось в чому бачимо казку. Був момент, але його прогайнував уряд У. Н. Р. Висше реальних здобутків поставив авантуру, дав піврати ся (?) намові своїх і чужих злих духів, запропастив навіть те, що в тяжкій боротьбі здобув і дійшов до того положення, в якому зараз знаходиться — до повної катастрофи.

Чи-ж забажає хто з ним в такому виді горвонти і переговорювати? Чи-ж може він рахувати на се, що хтонебудь стаєт з ним числять ся?

Тому тільки казкою можна вважати такі вісти і даремне обурюють ся урядові круги У. Н. Р.

Не переговори їй ждуть, але капітуляція. А се вже не казка

Кожний день приносить нові страшні вісти чи то з таборів, де мучать ся ще останки колишньої армії і проклинають своїх отаманів, чи з центрів, де леві животють гуртки колишних урядовців і політиків, з усіх усюдів Польщі, куди тільки судьба загнала придіпринських збігців, кожда днина щось нового приносить. Корфу української "демократичної реакції" се раз страшніше, аніж колись було для сербської армії в часі світової війни. Бо там хоч були союзники, які не жадували бодай матеріальної піддержки, там було хочби придалене житє.

Ні сеї помочі не має, ні навіть такого житя не проявляє центр У. Н. Р. Живе він спомі-

ни територіями. Таке положенне, що означає невидиме нещасте для польського народу, є якраз тим, що найкраще відповідає жажді наживи французьких, англійських і американських капіталістів. Бо польська держава, що приперта до валу мусить бути наскрізь мілітарною і архи-реакційною, є з самого початку банкрутом, не має економічної незалежности і тому остаєт ся забавкою для політики рабунку Франції і Англії і тереном безвидного вискування для англійських, французьких і американських капіталістів.

І тому нема жадного виходу. Лиш соціална революція в Європі, яка раз на все знищить пановане капіталу, зможе розв'язати "польське питане", бо вона при помочі форми радянської системи має змогу усунути все національне поневолене. Робітничі маси в Польщі чхують те істинично, що воно є однею причиною, що воно громалять ся довкола комуністичного прапора. Комуністична Партія Польщі гордиться тим, що вже її попередник соціал-демократія Польщі, неустанно пропагувала ідею, що лиш спільна боротьба польських робітників і їх братів, російських, німецьких і австрійських робітників, проти політичного і економічного поневолення означає ратуюнок. Тому в Польщі клич: "Пролетарі всіх країн, єдняйте ся!" має особливе, реальне значенне. Висока філя націоналізму при будові польської держави мала затемнити тимчасово сеї свідомість. Однак з елементарною силою проломлює собі комуністична ідея дорогу в Польщі; і вислідом того мусить бути революційна розв'язка "польського питання". П. Мархлевський.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ

як зорганізована Радянська Україна, та прочитайте брошуру, яка сто тільки вишла з друку і називаєт ся

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ

Ся брошуру видана Радянським Правительством України для масового поширення між робітниками і селянами на Україні.

Ціна 5 центів.

Замовляти посилаєт до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts. WINNIPEG, MAN.

В СВІДОМОСТІ НАША СИЛА!

ЧИТАЙТЕ НАЙНОВІШІ КНИЖКИ!

Замовляйте в редакції "Укр. Роб. Вістий" слідуючі книжки:

Короткий виклад політичної економії	\$2.50
Шляхом Житя (поезії)	1.50
Азбука комунізму	1.25
Початки родини	1.00
Держава і революція	1.00
Без язика	.70
Пролетарська революція і ренегат Кавський	.65
Фікція Нації і національної незалежности	.35
Робітничий світанок	.35
Цар голод	.35
В кігтях розпусті (драма)	.35
Програма комуністів большевників	.30
Основні соціалізму	.25
Як повстала наша земля і який буде її кінець	.25
Боги	.25
Базар (драма)	.25
Фабричні розговори про економію	.25
К. Маркс і Ф. Енгельс про диктатуру пролетаріату	.20
Земля обітована	.20
Марксизм і Дарвінізм	.20
Перший Буквар Комуніста	.15
Розбийте кайдани	.15
Поняте і цілі соціалізму	.15
Економічні основи американської демократії	.15
Науковий і утопійний соціалізм	.15
Про походжене людийн	.15
Як фермер може дістати весь плід своєї праці	.15
Розмова про фізику	.15
Промова на суді Ф. Адлера	.15
Двоногий	.15
Основні засади комунізму	.15
Революційні пісні	.10
Як Галичан втягнули в контрреволюцію	.10
Що таке радянська власть і як вона будеть ся	.10
Провідники революційного руху на Україні	.10
Париська Комуна	.10
Добробит і інші оповіданя	.10
Страйкер (драматичний образ)	.10
Третій Інтернаціонал і його історичне значенне	.05
На чім боці справедливості	.05
Диктатура пролетаріату	.05
Хто такі комуністи і чого вони хочуть	.05
Національне питане	.05
Церква і радянська власть	.05
Конституція Радянської України	.05
Межи людюноу та машиною	.05
Великий портрет Н. Леніна	.50
Серія переписних карток (16 штук, київські види)	.40
Серія карток (11 штук, революц. провідники)	.35

Замовляти разом з грішми посилаєт на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS CORNER PRITCHARD AND McGREGOR STS. Winnipeg, Manitoba.

Товариші! Все і всюд старайте ся поширювати свою робітничу часопись "Укр. Робітничі Вісті".